

LIVESTREAM CORONAVACCIN

VRAGEN OVER VOLGORDE VACCINEREN/UITNODIGING

In welk tijdbestek kun je je laten vaccineren? Geldt dat ook nog voor het jaar 2022? Zijn er dan nog wel vaccins?

Op dit moment zijn er wereldwijd zo'n 200 firma's die met de ontwikkeling van de vaccins bezig zijn. Er zijn ongeveer 30-40 kandidaat-vaccins die door de testfasen aan het komen zijn. De productie van de vaccins zal niet iets zijn dat na dit jaar gaat stoppen. We zullen altijd vaccins nodig hebben omdat mensen een vaccinatie nodig hebben en we weten nog niet hoelang de bescherming van het vaccin is.

Waarom eerst de ouderen vaccineren en dan pas de jongeren? De jongeren komen overal en verspreiden het virus veel sneller.

De ouderen zijn veel kwetsbaarder en dat is de groep die je in eerste instantie als eerste wilt beschermen. Jongeren kunnen wel ziek worden maar hebben over het algemeen veel minder klachten en we hebben het over veel minder risico.

Wanneer kunnen klanten en bewoners gevaccineerd worden?

Volgens het schema dat aanvankelijk opgesteld was, hadden ze willen beginnen met bewoners van verpleeghuizen, verzorgingshuizen en instellingen voor gehandicaptenzorg. Daar zijn ze vanaf gestapt in eerste instantie omdat het vaccin dat als eerste binnenkwam, het BioNtech/Pfizer vaccin wat lastig te hanteren is omdat het bij -70 bewaard moet worden en daardoor beperkt buiten de koeling gehouden kan worden. Dat is dus logistiek gezien wat lastiger om dat in verpleeghuizen toe te passen. Zoals het schema nu uit ziet worden bewoners van verpleeghuizen en andere instellingen in de loop van februari en maart gevaccineerd, zodra het Moderna-vaccin binnen is.

Jurriana vult aan dat er op NU.nl een artikel staat over hoe het kan dat mensen zich al hebben aangemeld voor de vaccinatie terwijl ze niet in een verpleeghuis of andere instelling werken.

Wanneer ik een oproep krijg en er nog niet uit ben of ik een vaccinatie wil, kan ik dan uitstel krijgen of kom ik dan helemaal onder aan de lijst?

Medewerkers krijgen een brief met een uitnodiging om een afspraak te maken. Dat betekent niet dat je een oproep krijgt met een geplande datum. Dat betekent dat je een vraag krijgt of je, als je wilt, een telefoonnummer kunt bellen om een afspraak te maken om je te laten vaccineren. Dat hoeft niet nu meteen, dat mag ook volgende week, dat mag ook over een maand. Er is ook niemand die jou onderaan de lijst kan zetten want jij belt zelf en maakt de afspraak.

Wanneer zijn de medewerkers van Hulp bij het Huishouden aan de beurt voor vaccinatie?

De planning is dat zij in dezelfde groep zitten als de medewerkers van de instellingen. De mensen in de instellingen zijn uitgenodigd en de mensen van de HbH en de wijkverpleging zijn als volgende aan de beurt dus die zullen in de komende weken hun uitnodiging krijgen. Dit heeft een beetje te maken met de hoeveelheid voorradig vaccin. Die aanvoer is nog niet optimaal.

Worden de vaccinaties alleen in Maastricht uitgevoerd en blijft dat zo voor de hele vaccinatieperiode?

Op dit moment is het zo dat de vaccinaties die door de GGD gedaan worden en daar vallen wij onder, in Maastricht en in Venlo plaatsvinden. Ik heb overigens al gehoord dat mensen van hieruit voor vaccinatie het advies kregen om naar Venlo te gaan omdat daar eerder plaats was dan in Maastricht. Een collega van Guy kon zijn 1^e vaccinatie in Maastricht halen maar voor zijn 2^e vaccinatie moest hij naar Eindhoven. De vaccinatiestraat voor de GGD hier in Zuid-Limburg zit in Maastricht dus voor

zover de GGD de vaccinaties gaat doen, zullen ze dat gecentraliseerd blijven doen. Ook omdat de vaccins op een goede manier bewaard moeten kunnen worden. De huisartsen zullen in de toekomst in hun eigen praktijk gaan vaccineren. De instellingen zullen straks ook zelf gaan vaccineren bij bewoners.

Krijg je de uitnodiging voor vaccinatie via je Meander mailadres?

Je krijgt de uitnodiging op 3 manieren: via de post, via je Meander mailadres en via je privé-mailadres.

VRAGEN OVER ONTWIKKELING/INHOUD VACCIN

Kan ik een bijsluiter inzien van het vaccin?

Je kunt deze opzoeken op internet, zoek dan op bijsluiter COVID vaccin. Op de site van het RIVM staat ook een verwijzing waarbij je een volledig Nederlandse bijsluiter krijgt. Dit zijn wel 33 pagina's incl. bijlagen en er worden veel medische termen gebruikt.

Ook kan een mail worden gestuurd naar guyviigen@mgzl.nl, dan stuurt hij je een kopie van de bijsluiter toe.

Klopt het dat het in verhouding een kleine testgroep is geweest? 20.000 controles, 20.000 vaccingroepen. Is dat representatief?

Dat lijkt een kleine groep te zijn maar die groep is eigenlijk binnen wetenschappelijk onderzoek voor geneesmiddelen voldoende groot om conclusies te trekken dus we gaan ervan uit dat dat representatief is.

Er schijnt een voorlopige goedkeuring voor het vaccin te zijn van de EMA. Betekent dit dan dat er toch risico's aanzitten omdat het voorlopig is en geen definitieve goedkeuring?

Nee. De voorlopige goedkeuring die verleend is, heeft te maken met het feit dat de fabrikanten van de vaccins de komende twee jaar aanvullende informatie moeten leveren en dat heeft dan met name te maken met voor welke doelgroep het vaccin geschikt is. Toch nog aanvullende informatie over eventuele bijwerkingen op korte termijn en vooral de informatie over hoelang de beschermende werking van het vaccin aanhoudt. Om die reden is er geen definitieve goedkeuring gegeven omdat daar nog wat onduidelijkheid is. Die informatie moet binnen de komende twee jaar in stukjes en beetjes aangeleverd gaan worden.

Het vaccin is voor 95% werkzaam. We kunnen nog steeds besmet worden en anderen besmetten. Waarom ligt de nadruk nu zo erg op het vaccineren?

Vaccineren is de enige manier om dit virus uit te bannen op termijn. 95% effectiviteit betekent dat bij 95% van de mensen ziekte voorkomen wordt en bij 5% waar het niet voorkomen wordt, zal de ziekte naar alle waarschijnlijkheid een mildere vorm krijgen. Over besmettelijkheid na vaccinatie is nog niet voldoende duidelijkheid. Maar als je gevaccineerd bent en je loopt tegen een virus aan, krijgt dat in jouw lichaam niet de kans om zich te vermenigvuldigen en jouw besmettelijkheid ligt in ieder geval een heel stuk lager dan voor mensen die niet gevaccineerd zijn. Een virus moet in jouw cellen kunnen binnendringen om daar zichzelf te vermenigvuldigen. Vervolgens breekt die cel open en komt het virus vrij en dat bepaalt je besmettelijkheid. Op het moment dat dat virus niet in jouw cel kan binnendringen, kan het virus niet vermenigvuldigen dus ik denk dat besmettelijkheid na vaccinatie nog wel eens heel erg mee zou kunnen vallen. Maar dat is ook kijkend naar vaccinaties en andere vaccins uit het verleden.

Wordt je DNA aangetast door het vaccin?

Nee. Het vaccin dringt niet tot jouw celkern door en komt daardoor niet in contact met jouw DNA. Overigens realiseer je, dat als je daar bang voor bent, dat je je ook moet afvragen hoe bang je dan moet zijn als het virus in jouw cellen doordringt want dat komt in een veel grotere hoeveelheid.

Hoe kan het dat Meander alleen informatie met medewerkers deelt van een enkelzijdige bron, het RIVM? Wanneer er genoeg andere bronnen te vinden zijn die kritische opmerkingen en vragen hebben bij de manier waarop het RIVM aan zijn conclusies komt en het onderzoek van Pfizer is gedaan. Waar is de evidence-based practice vergelijking en afweging in de keuze hierin?

Ik ben het er niet mee eens dat het RIVM eenzijdige informatie geeft. Het RIVM is als Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne de instelling in Nederland die reageert op datgene wat het Europees geneesmiddelenagentschap (EMA) aangeeft en daar is een afweging gemaakt van alle informatie die binnen gekomen is. Op het moment dat het EMA een vaccin goedkeurt voor gebruik op de Europese markt, zal het RIVM dat overnemen. Ik vind niet dat dat eenzijdige informatie is. Dat is informatie die aan alle kanten bekeken is en gewogen is.

Evidence-based practice zit dus in die afweging die bij het EMA gemaakt wordt en zit ook al in de afweging die de industrie zelf maakt bij zijn onderzoek. De beoordeling van het onderzoek, de vergelijking van de onderzoeksresultaten houden in dat er een stuk evidence-based moet zijn anders kom je überhaupt niet door de weging heen.

Bij de persconferentie van de EMA werd duidelijk gezegd dat ze niet weten wat de lange termijn-effecten zijn van dit vaccin. Het is het eerste mRNA vaccin. Waarom dan zo'n haast met vaccineren?

Omdat we met een wereldwijd probleem te maken hebben waarbij intussen 80 miljoen mensen besmet zijn en waarbij wereldwijd al 2 miljoen mensen aan zijn overleden, dit zijn de aangetoonde overlijdens. Het aantal daadwerkelijke overlijdens ligt waarschijnlijk een heel stuk hoger omdat in een aantal landen niet geregistreerd of niet getest is. Dus uiteraard is er haast bij om dit probleem aan te pakken want het heeft ook een behoorlijke impact op alles en iedereen die er mee te maken krijgt. De maatschappij ligt eigenlijk helemaal stil, je mag niet op vakantie, festivals gaan niet door, theateruitvoeringen gaan niet door, je kunt niet naar een restaurantje of naar de kroeg, bedrijven liggen stil of dreigen failliet te gaan hierdoor dus het heeft nogal een impact. Dat er dus haast gemaakt wordt met een vaccin is eigenlijk wel logisch.

Overigens kijkend naar het type vaccin, het mRNA vaccin: mRNA is weliswaar voor de vaccins een techniek die niet eerder toegepast is, maar is in de geneesmiddelenindustrie al wel veel langer bekend. Als je goed kijkt wat er gebeurt, ze hebben een heel klein stukje van het virus mRNA gepakt en dat is een stukje RNA dat codeert voor het spike-eiwit: het eiwit waarmee het virus in je cel binnendringt. Dat wordt met het vaccin toegediend en in je lichaam ga je dan dat eiwit aanmaken. Vervolgens reageert je lichaam op dat eiwit door antistoffen ertegen te maken en het vaccin wordt verder afgebroken. Het vaccin blijft niet in jouw lichaam. Het vaccin komt nergens anders in jouw lichaam dan de plaats waar het gevaccineerd wordt. Er is nog nooit een vaccin geweest waarbij op langere termijn bijwerkingen ontstaan zijn of effecten geweest zijn behalve het feit dat mensen die gevaccineerd zijn en daarmee immuun waren tegen het ziektebeeld. Guy gaat ervan uit dat de EMA bij twijfel dit vaccin nooit goedgekeurd zou hebben want er zijn voldoende alternatieven. Er zijn ook een aantal vaccins in productie op dit moment die wel op de ouderwetse manier gemaakt zijn waarbij je het volledige virus in verzwakte vorm binnenkrijgt of stukjes eiwit van dat virus.

VRAGEN OVER MATE VAN VERPLICHTING/SANCTIES/PRIVACY

Waarom gaat Meander mee in het onder druk zetten van personeel om te vaccineren door filmpjes te maken die inspelen op het gevoel en geweten van personeel?

Wat wij in feite met de filmpjes willen doen, is iedereen de goede informatie aanreiken om een juiste afweging te maken. We hebben heel duidelijk ook in die film aangegeven dat het een keuze is, een vrijwillige keuze voor ieder persoon. Waarbij we wel aangeven wat het belang is om gevaccineerd te worden. Maar het is en blijft een eigen keuze die mensen moeten maken, een eigen afweging.

Wat zijn de consequenties voor de medewerker als hij/zij zich niet laat vaccineren? Kun je worden

ontslagen uit een uitvoerende positie aan het bed? Is er dan vervangend werk of betekent dit het einde van zijn/haar loopbaan bij MeanderGroep?

Meander heeft geen recht om na te vragen wie zich heeft laten vaccineren en mag dat al helemaal niet registreren. Meander mag het wel vragen maar een medewerker hoeft hierop geen antwoord te geven. Meander mag niet bijhouden wie zich heeft laten vaccineren of niet. Dus dit kan ook geen consequenties hebben.

Er zou een beroep gedaan kunnen worden op mensen die zich niet hebben laten vaccineren om voorzichtig te zijn als ze met kwetsbare ouderen komen te werken maar dat is een keuze die je zelf zult moeten maken en zelf verantwoording moeten dragen want Meander kan er niks aan doen.

Meander geeft medewerkers heel duidelijk een keuze en legt geen sancties op bij niet vaccineren.

Hoe zit het met de AVG? Als ik niet wil vaccineren, hoef ik daar dan geen verantwoording voor af te leggen?

Nee, het is jouw vrije keuze en er is niemand die jou ter verantwoording kan roepen als jij je niet laat vaccineren.

VRAGEN OVER SPECIFIEKE SITUATIES/BIJWERKINGEN

Moet ik me toch laten vaccineren als ik al corona heb gehad?

Ja. Het is niet bekend hoelang je antistoffen blijven en het kan absoluut geen kwaad, het is aanvullende bescherming.

Indien ik ongemerkt het coronavirus heb en dus positief ben en ik laat me vaccineren zonder dat dat bekend is, is dat gevaarlijk?

Het is niet gevaarlijk. Het enige dat zal gebeuren is dat je meer antistoffen gaat maken en dat je misschien wel beter beschermd bent daarna.

Kan ik gevaccineerd worden als ik corona-positief ben? Indien nee, wanneer dan wel?

Op dit moment is het zo dat gevraagd wordt of je in de afgelopen vier weken corona-positief geweest bent. Als dat zo is, dan wordt het advies gegeven om te wachten tot vier weken na je positieve test. Dat heeft vooral te maken met het feit dat men een onderscheid wil kunnen maken tussen de bijwerkingen van het vaccin en de klachten die samenhangen met de primaire infectie. Dus het heeft niet te maken met een eventueel extra risico.

Ik heb afgelopen jaar twee keer corona gehad. De 1^e keer was ik behoorlijk ziek, de 2^e keer veel minder ziek. Is het dan toch aan te raden om me te laten vaccineren en zo ja, waarom?

De 1^e vraag die ik dan zou willen stellen is, is het dan twee keer aangetoond corona geweest of is het die tweede keer iets anders geweest? Wat we weten is dat mensen die corona doorgemaakt hebben, in 1^e instantie antistoffen aanmaken waarvan we nog niet precies weten hoelang die antistoffen aanwezig blijven.

Bij het vaccin weten we dat uiteraard ook nog niet. Maar willen we dat controleren dan zouden we bij iedereen die zich nu gaat aanmelden en die zegt dat hij corona heeft doorgemaakt, een antistofbepaling moeten doen en dat is ondoenlijk. Dus het advies is ook als je corona doorgemaakt hebt, om je wel te laten vaccineren.

Ik ben anafylactisch en heb ook een EpiPen bij me. Hoe weet ik of ik me veilig kan laten vaccineren? Mijn huisarts kan hier geen eenduidig antwoord op geven.

Op dit moment is het advies voor iedereen die gevaccineerd wordt, om een kwartier lang daar in het vaccinatiecentrum aanwezig te blijven om te observeren. Wat we weten van anafylactische reacties is dat hoe sneller ze optreden, hoe heftiger ze zijn, vandaar ook de EpiPen. Advies is om de EpiPen in ieder geval mee te nemen. Je moet je afvragen of, als je je wilt laten vaccineren, dat een reden zou zijn om het niet te doen. Met de EpiPen bij de hand en ook aangeven dat je anafylactisch gereageerd

hebt in het verleden, zou je de vaccinatie moeten kunnen nemen. Bovendien heb je de EpiPen als acuut middel bij de hand. Dat gebeurt in het vaccinatiecentrum ook als mensen een allergische reactie krijgen, krijgen ze medicatie.

Ik heb bij eerdere vaccinaties flink last gehad van bijwerkingen. Is het een idee om na de vaccinaties een homeopathische behandeling te doen om de bijwerkingen te verminderen? Of is dat niet handig met betrekking tot de effectiviteit van de vaccinatie?

Er is geen enkel bewijs voor de invloed van homeopathische behandeling op de effectiviteit van vaccinaties dus als je er zelf baat bij hebt, moet dat kunnen. Dat is wel een keuze die iedereen voor zichzelf moet maken.

Is het raadzaam om je te laten vaccineren als je diabetes hebt?

Ja, want diabetes is een risicofactor voor degenen die COVID krijgen op een ernstiger verloop. Er is geen enkele reden waarom je je niet zou laten vaccineren als je een onderliggende aandoening hebt die het verloop van COVID ernstiger zou kunnen maken.

Als je met IVF bezig bent, is het dan toch goed om je te laten vaccineren?

Er is geen schadelijk effect aangetoond op vruchtbaarheid en/of zwangerschap. Het advies is alleen, als je een kindwens hebt, tussen nu en 2 maanden, om dan niet te vaccineren of om je kindwens uit te stellen tot 2 maanden na vaccinatie. En dat is niet omdat er aangetoonde schadelijke effecten zijn maar omdat ze nog niet 100% zeker zijn dat er geen schadelijke effecten zijn. Tot nu toe zijn er geen aanwijzingen voor schadelijke effecten. In geval van twijfel bespreek dit dan met je behandeld specialist.

Als je een levenslange ziekte hebt en veel medicijnen moet slikken, kun je dan gevaccineerd worden? Zo ja, maakt het dan uit om welk type vaccin het gaat?

Om met het tweede stuk te beginnen, nee, het maakt niet uit om welk type vaccin het gaat. Het heeft wel te maken met het type medicijnen dat je gebruikt want als jij medicatie gebruikt waardoor jouw immuunsysteem onderdrukt wordt, dan zou ik dat eerst even met je eigen huisarts of behandelend specialist overleggen. Op zich is het hebben van een chronische aandoening geen reden om het niet te doen. Het zou net een reden kunnen zijn om wel te vaccineren. Mensen met hartfalen of met longproblemen, als ze dit virus krijgen, worden ze over het algemeen veel ernstiger ziek. Wat blijkt is dat de mensen die zijn overleden, dit veelal mensen zijn met onderliggende aandoeningen.

Bij het aanmelden voor vaccinatie werd de vraag gesteld of ik de laatste 4 weken corona heb gehad. Ik heb geen klachten gehad. Stel dat ik het wel heb gehad zonder dat ik klachten had. Welke gevolgen kan dit voor mij hebben als ik het vaccin krijg?

Geen. Deze vraag wordt gesteld omdat ze onderscheid willen maken tussen de bijwerkingen van een vaccin en de symptomen die bij het ziektebeeld passen. In principe willen ze mensen die positief getest zijn, in de 1^e vier weken na die positieve test, niet vaccineren. Maar op het moment dat jij niet weet of je het gehad hebt en geen klachten hebt gehad, zou de enige manier zijn om erachter te komen of je in contact bent geweest, door het doen van een antistof titer test en daarvan is gezegd dat het niet haalbaar is. Dus het heeft geen enkel nadelig effect.

Ik heb zelf veel last van de grieprik als ik die krijg. Daarom twijfel ik nu heel erg over deze vaccinatie. Krijg ik hier ook last van?

Dat is niet uit te sluiten. Er zijn bijwerkingen beschreven. Bijwerkingen die tot nu toe gemeld worden zijn met name wat lokale roodheid, pijn bij de insteekplaats, wat spierpijn, je kunt een griepachtig beeld krijgen. Je kunt wat verhoging krijgen. Er zijn een paar mensen beschreven die allergisch gereageerd hebben. Dat zijn vooral mensen die op andere gebieden ook allergische reacties hebben

laten zien. Je kunt niet uitsluiten dat je een reactie krijgt op de vaccinatie. Die verschijnselen verdwijnen binnen 1 à 2 dagen.

Kan de vaccinatie lijden tot autisme?

Nee.

NA DE VACCINATIE

Moet ik na vaccinatie toch nog beschermende kleding dragen tijdens het werk?

Beschermende kleding draag je op dit moment alleen maar op het moment dat je op een afdeling werkt waar mensen positief zijn. Op het moment dat jij gevaccineerd bent, is de kans dat jij besmet raakt duidelijk een stuk kleiner maar in die situaties moet je beschermende kleding wel blijven dragen. Zeker in afwachting van effectieve groepsimmuniteit. Het effect van vaccinatie moet je niet binnen 1 of twee maanden verwachten. De effecten zullen we als het goed is in het eerste half jaar gaan zien doordat we in de maatschappij meer mogelijkheden gaan zien, omdat er beperkingen worden opgeheven, doordat je wel weer op vakantie kunt gaan, doordat de maatschappij weer teruggaat naar wat normaal was, voor zover we nog terug kunnen naar wat normaal was.

Klopt het dat het vaccin maar 3 maanden werkt en dan weer moet vaccineren?

Nee. De onderzoeken tot nu toe lijken erop te wijzen dat het langdurende bescherming is. Wat we niet weten is of die bescherming een jaar of twee jaar of nog langer aanhoudt. Dus het zou heel goed kunnen dat in de toekomst, net zoals mensen elk jaar een griepvaccinatie krijgen, dat mensen elk jaar een COVID-vaccinatie krijgen. Dat heeft ook te maken met die voorlopige goedkeuring omdat dat nog onduidelijk is. Tot nu toe, de mensen die in de testfase gevaccineerd zijn, blijken allemaal drie maanden later nog antistoffen te hebben en beschermd te zijn.

MORELE VRAGEN

Hoe wordt er omgegaan met dementerenden die niet wilsbekwaam zijn en die geen familieleden hebben die voor hun kunnen beslissen?

Je moet ervan uitgaan dat voor bewoners een uitnodiging naar de 1^e contactpersoon gaat waarbij aan de 1^e contactpersoon gevraagd wordt om toestemming te geven om te vaccineren of om duidelijk aan te geven dat hij dit niet wilt. Voor mensen die dementerend zijn en die dat zelf niet kunnen beslissen en die geen familie hebben, is er sprake van mentorschap en komt die vraag bij de mentor terecht. De mentor is wettelijk vertegenwoordiger en die bepaalt dat, al dan niet in samenspraak met de arts.

Vanwege mijn religieuze overtuiging wil ik niet gevaccineerd worden. Hoe denkt Hub hierover?

Iedereen is zelf verantwoordelijk en ik kan me voorstellen dat mensen vanuit een religieuze overweging zeggen ik wil niet gevaccineerd worden. Vaak zie je ook dat die mensen al heel bewust hun kinderen niet hebben laten vaccineren. Maar dat is puur een eigen keuze die ze maken en als dat binnen hun religieuze achtergrond een wezenlijk belang heeft, dan moeten ze dat ook gewoon doen en moeten ze hun eigen hart volgen dus ook niet opleggen, absoluut niet.

Het Moreel Beraad. Wanneer heeft dit plaatsgevonden en wie waren deelnemers hieraan? Klopt het dat medewerkers hiervoor niet zijn benaderd? Zo ja, hoe kan er dan een volledig beeld van de zorgen en vragen die binnen onze organisatie leven gevormd worden?

Formeel bestaat het Moreel Beraad nog niet. Op 1 maart is de officiële oprichtingsvergadering. Wat wel is gebeurd, is dat de raad van bestuur op een gegeven moment aan Hub gevraagd heeft om mee te denken over deze ethische morele kwestie. Daar heeft Hub een korte notitie van gemaakt en aan een aantal mensen voorgelegd. Enerzijds aan mensen die voor het Moreel Beraad gevraagd zijn maar ook aan andere mensen voorgelegd om daar eens samen over na te denken. Van daaruit is een

kleine notitie verschenen. Maar er is dus nog geen officieel overleg vanuit het Moreel Beraad naar voren gekomen. Het is puur een vraag die bij Hub als geestelijk verzorger terecht is gekomen en waarin Hub, samen met een aantal andere mensen, heeft gekeken hoe je daar op zou kunnen antwoorden. Er komt dus wel een Moreel Beraad omdat Meander het heel belangrijk vindt dat er rondom ethische kwesties in de hele zorg, daar vanuit een morele kant naar gekeken wordt. Daar worden dan iedere keer opnieuw mensen voor gevraagd hoe ze dat vorm kunnen geven en hoe ze de raad van bestuur of artsen of andere disciplines een antwoord kunnen geven op de vragen die er liggen.

Op 1 maart is de eerste officiële vergadering van het Moreel Beraad, afhankelijk van het verloop van corona. De raad van bestuur is er geen voorstander van om deze commissie via een livestream bij elkaar te laten komen.

Jurianna is benaderd door Hub omdat zij als verzorgend IG ambassadeur is bij VVVN en in die functie is zij ook betrokken bij de commissie ethiek van VVVN. De VVAR houdt zich uiteraard ook bezig met diverse zaken rondom corona maar Jurianna is dus vanuit haar functie bij de VVVN door Hub benaderd voor het Moreel Beraad.

Het standpunt van de VVAR over vaccineren is dat iedereen dat zelf moet beslissen. Praat erover, verdiep je erin om zo tot een goed besluit voor jezelf te komen.

OVERIGE VRAGEN EN OPMERKINGEN

Kan ik zelf kiezen in welke arm ik word gevaccineerd?

Uiteraard want je maakt zelf je arm vrij om de vaccinatie in te laten zetten. Links of rechts maakt geen verschil.

Komt de inenting ook in het vaccinatieboekje?

Je kunt, als je gevaccineerd bent, een bewijs van vaccinatie downloaden via de computer en dat werkt via DigiD en je BSN-nummer. Het zou kunnen zijn dat er instanties zijn die dat bewijs gaan vragen bij deelname aan festivals of dat soort dingen.

Guy over het Limburgs Dagblad

Guy geeft nog aan dat hij in een artikel in het LD werd geciteerd en waarbij hij gezegd zou hebben dat hij mensen die zich niet laten vaccineren als een risico zou zien. Guy wilt dit graag nuanceren.

Wat hij gezegd heeft is dat als je je niet laat vaccineren dat je een risico loopt dat je of buiten corona oploopt en dit naar binnen brengt, net zoals het nu is of het in de instelling oploopt en het mee naar huis neemt, ook zoals het nu kan plaatsvinden. Dat betekent niet dat jij een groter gevaar bent dan dat je nu bent, dat betekent überhaupt niet dat je gevaarlijk bent maar je moet je wel bewust zijn van wat de consequenties zijn van een keuze om je niet te laten vaccineren. Guy zal niemand persoonlijk als risico betitelen omdat ze zich niet laten vaccineren want het is je eigen vrije keuze.

Jurriana vult aan dat niet de mensen gevaarlijk zijn maar het virus.

Laten Guy, Jurriana en Hub zich vaccineren?

Jurianna geeft aan dat zij ook twijfels had omdat ze niet wist wat er in het vaccin zat en het vaccin is heel snel ontwikkeld maar door het kijken van diverse filmpjes, o.a. met de uitleg van Guy Vijgen, waar heel goed wordt uitgelegd wat zo'n vaccinatie nou doet in je lichaam en zij is daardoor wel ervan overtuigd om zich te laten vaccineren. Nog niet 100% overigens maar als ze het niet doet, kan zij voor haar gevoel niet goed haar werk doen en dat is waar haar passie en haar hart liggen. Ik krijg betaald voor mijn werk, ik heb er voor geleerd en dat betekent voor mijn gevoel kan ik dan niet voldoende kwaliteit van zorg leveren als ik niet gevaccineerd wordt, zegt zij. Want zoals we nu werken met de mondkapjes en handschoenen, we hebben allemaal het gevoel dat we niet voldoende contact met de klant kunnen maken. Mensen met een dementieel beeld zijn afhankelijk

van ons gezicht, onze mimiek, onze uitdrukkingen en door de mondkapjes krijgen ze dat niet te zien. Als je dat niet kunt laten zien, verlies je een stuk van je kwaliteit van zorg. Niet op medische gronden maar puur op het welzijn van de klant.

Naar aanleiding hiervan wordt ook aan Guy en Hub gevraagd of zij zich laten vaccineren.

Voor Guy is dit een overbodige vraag, hij heeft al zijn afspraak gemaakt voor zijn 1^e en 2^e vaccinatie.

Ook Hub twijfelt niet en heeft een afspraak voor de vaccinatie gemaakt. Hub vindt het ontzettend belangrijk om gevaccineerd te worden. Op de 1^e plaats om zijn werk als pastor, als geestelijk verzorger en zeker in zijn contacten met mensen. We hebben heel veel contact en je zit constant achter je mondkapje. Wat ik merk aan mensen is dat stukje aandacht hebben, goed luisteren, het kunnen horen. In de ouderenzorg zijn mensen toch vaak slechthorend en het mondkapje belemmert het vaak. Mimiek is ontzettend belangrijk, de nabijheid, het aanwezig zijn. Mensen hunkeren ernaar. Wil ik mijn vak als geestelijk verzorger op een goede manier uitoefenen, dan is het ontzettend belangrijk om zo nabij te zijn bij mensen en aanwezig te zijn in de samenleving. Het is voor mij zelf een persoonlijke keuze maar het is ook een keuze om mijn beroep, mijn werk goed te kunnen doen.

Heb je nog vragen?

Als er nog vragen opkomen, stel ze bij je afdelingsarts, stel ze bij je huisarts, stel ze bij het OCT via oct@mgzl.nl want daar zijn ze voor. Zorg dat je onzekerheid of onduidelijkheid wordt weggehaald zodat je een weloverwogen keus kunt maken.